

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Mayıs, 2020

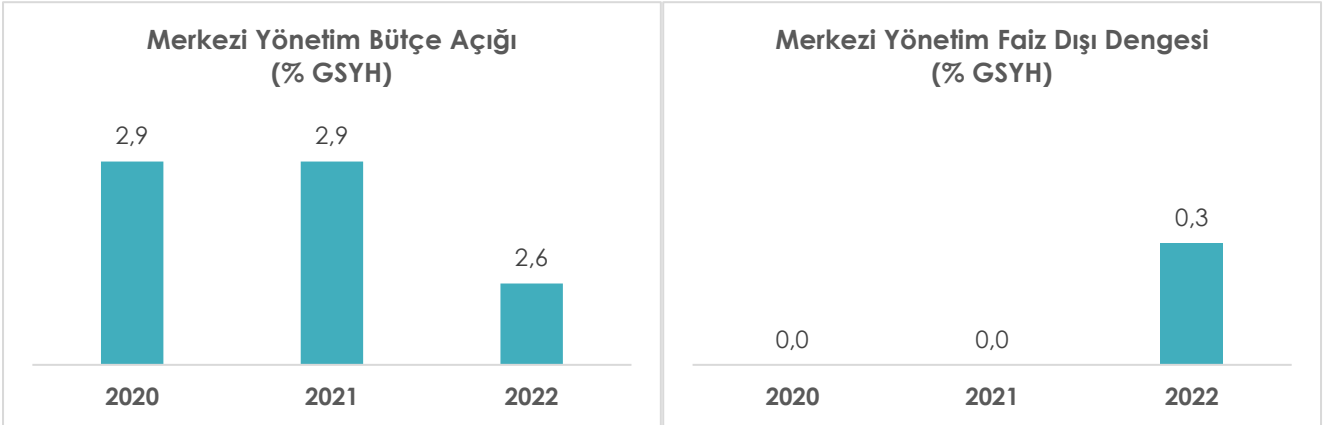
2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2020-2022 Yeni Ekonomi Programının (YEP) temel amacı; 2019-2021 YEP çerçevesinde fiyat istikrarı, finansal istikrar ve cari işlemler dengesinde son bir yılda elde edilen kazanımların korunup geliştirilmesi, üretim ve verimlilik odaklı, sürdürülebilir büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir.

2020 yılı merkezi yönetim bütçesi, 2020-2022 YEP'te belirlenen makro değişkenler ile programın temel hedef ve öncelikleri kapsamında hazırlanmış ve uygulanmaktadır.

Program döneminde mali disipline kararlılıkla devam edilecektir. Bu kapsamda kaynakların verimli kullanılması sağlanacak ve belirlenen alanlarda tasarrufu sağlayacak yapısal değişiklikler hayata geçirilecektir. Bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla sürekli ve kalıcı gelir kaynakları ile vergi tahsilatında etkinliğin artırılması ve ekonomide kayıt dışılığın azaltılması hedeflenmektedir.

Program döneminde bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 3'ün altında kalması, faiz dışı dengenin GSYH'ye oranının ise dönem sonunda binde 3 olarak gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

Mayıs 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Mayıs ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 85,4 milyar TL, bütçe gelirleri 68,1 milyar TL ve bütçe açığı 17,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 75,8 milyar TL ve faiz dışı açık ise 7,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

MAYIS AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		85.446
Faiz Dışı Giderler		75.782
Bütçe Gelirleri		68.145
Vergi Gelirleri		55.281
Bütçe Dengesi		-17.301
Faiz Dışı Denge		-7.637

1- Bütçe Dengesi

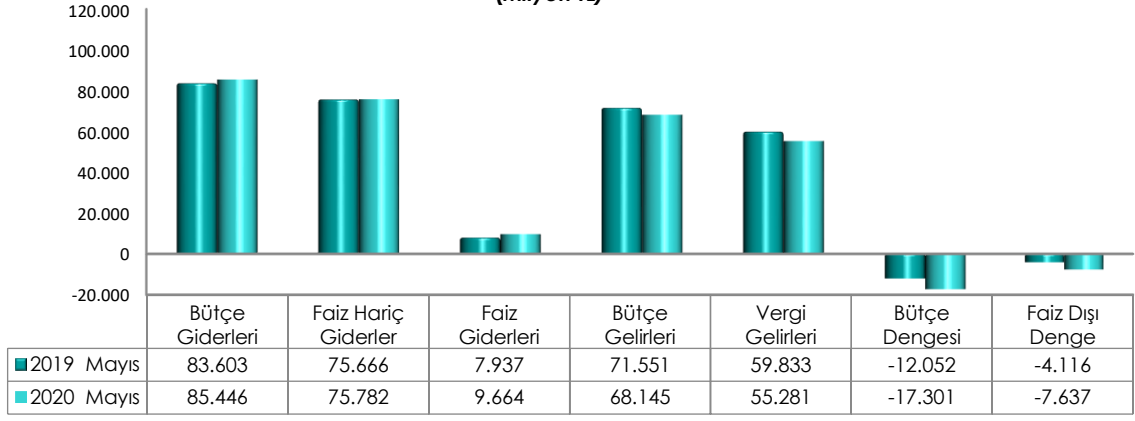
2020 yılı Mayıs ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	83.603	8,7	1.095.461	85.446	7,8	2,2
Faiz Hariç Giderler	843.659	75.666	9,0	956.521	75.782	7,9	0,2
Faiz Giderleri	117.317	7.937	6,8	138.940	9.664	7,0	21,8
Bütçe Gelirleri	880.359	71.551	8,1	956.588	68.145	7,1	-4,8
Vergi Gelirleri	756.495	59.833	7,9	784.602	55.281	7,0	-7,6
Bütçe Dengesi	-80.616	-12.052	15,0	-138.873	-17.301	12,5	-43,5
Faiz Dışı Denge	36.701	-4.116	-11,2	67	-7.637	-11.476,7	-85,6

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Mayıs ayında 12 milyar 52 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Mayıs ayında 17 milyar 301 milyon TL açık vermiştir.

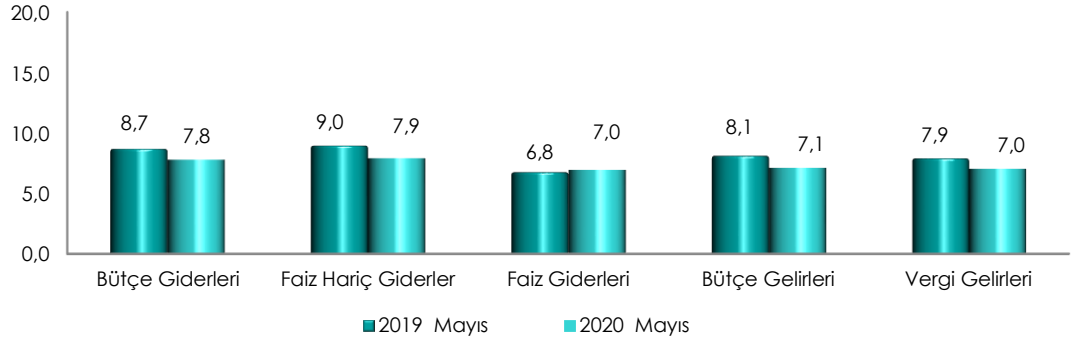
2019 yılı Mayıs ayında 4 milyar 116 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Mayıs ayında 7 milyar 637 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Mayıs ayı gerçekleştirmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Mayıs ayı itibarıyla 85 milyar 446 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 9 milyar 664 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 75 milyar 782 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

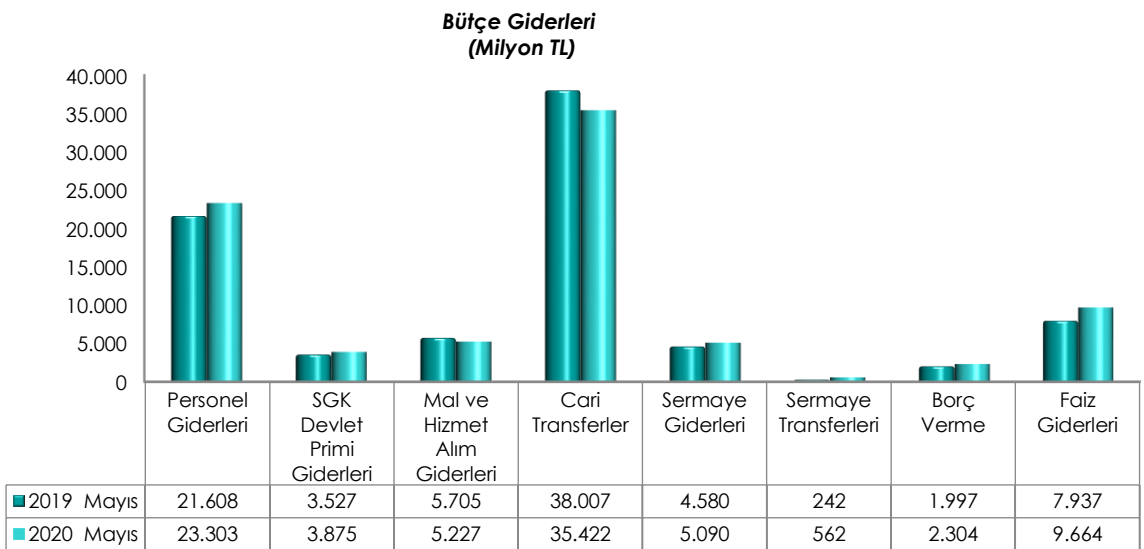
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	83.603	8,7	1.095.461	85.446	7,8	2,2
Faiz Hariç Giderler	843.659	75.666	9,0	956.521	75.782	7,9	0,2
Personel Giderleri	247.303	21.608	8,7	282.488	23.303	8,2	7,8
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	3.527	8,1	48.120	3.875	8,1	9,9
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	5.705	8,4	75.550	5.227	6,9	-8,4
Cari Transferler	391.337	38.007	9,7	451.122	35.422	7,9	-6,8
Sermaye Giderleri	54.432	4.580	8,4	56.607	5.090	9,0	11,1
Sermaye Transferleri	10.046	242	2,4	6.784	562	8,3	131,8
Borç Verme Giderleri	21.749	1.997	9,2	27.087	2.304	8,5	15,4
Faiz Giderleri	117.317	7.937	6,8	138.940	9.664	7,0	21,8

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Mayıs ayında 85 milyar 446 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 83 milyar 603 milyon TL harcama yapılmıştır.

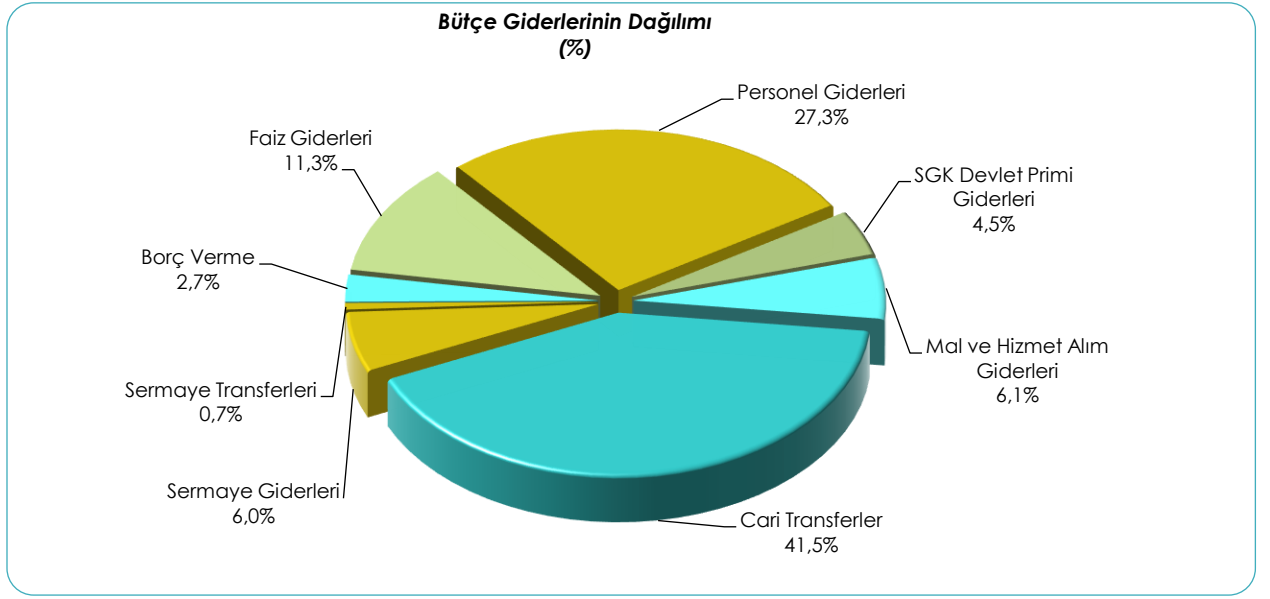
Mayıs ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,2 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 8,7 iken 2020 yılında yüzde 7,8 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre binde 2 oranında artarak 75 milyar 782 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 9 iken 2020 yılında yüzde 7,9 olmuştur.

Mayıs ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Mayıs ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Mayıs ayı itibarıyla 68 milyar 145 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 55 milyar 281 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 11 milyar 410 milyon TL olmuştur.

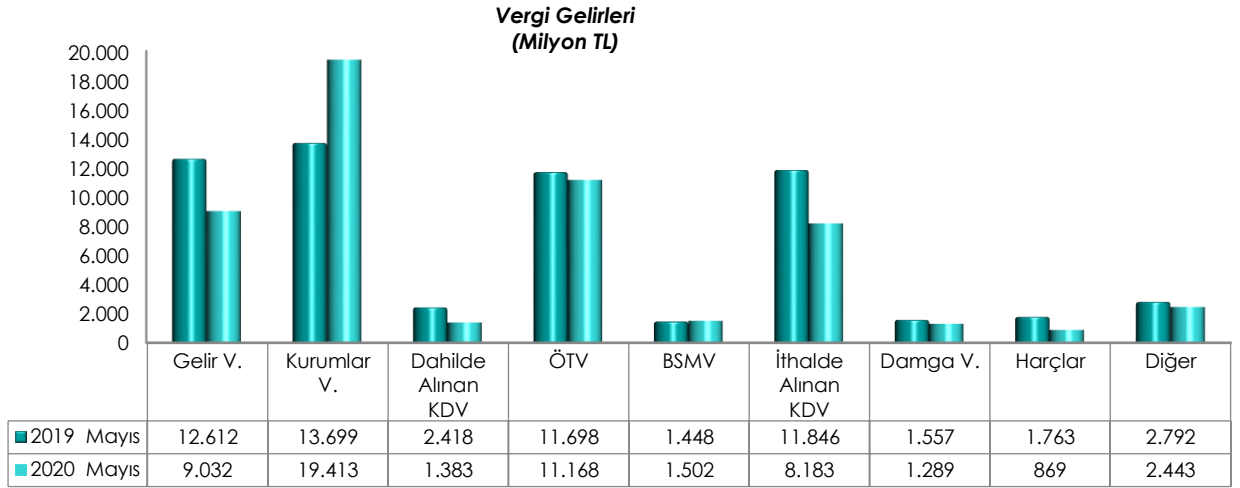
2020 yılı Mayıs ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	71.551	8,1	956.588	68.145	7,1	-4,8
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	69.647	8,1	936.635	66.691	7,1	-4,2
Vergi Gelirleri	756.495	59.833	7,9	784.602	55.281	7,0	-7,6
Gelir Vergisi	171.882	12.612	7,3	182.121	9.032	5,0	-28,4
Kurumlar Vergisi	74.190	13.699	18,5	89.393	19.413	21,7	41,7
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	2.418	3,4	57.805	1.383	2,4	-42,8
Özel Tüketim Vergisi	162.570	11.698	7,2	175.175	11.168	6,4	-4,5
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	1.448	7,6	24.982	1.502	6,0	3,7
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	11.846	7,1	158.063	8.183	5,2	-30,9
Damga Vergisi	20.843	1.557	7,5	21.500	1.289	6,0	-17,3
Harçlar	27.741	1.763	6,4	29.550	869	2,9	-50,7
Diğer	43.832	2.792	6,4	46.013	2.443	5,3	-12,5
Vergi Dışı Gelirler	106.264	9.814	9,2	152.033	11.410	7,5	16,3
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	1.673	15,0	12.464	1.020	8,2	-39,0
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	6.420	231	3,6	7.488	434	5,8	88,1

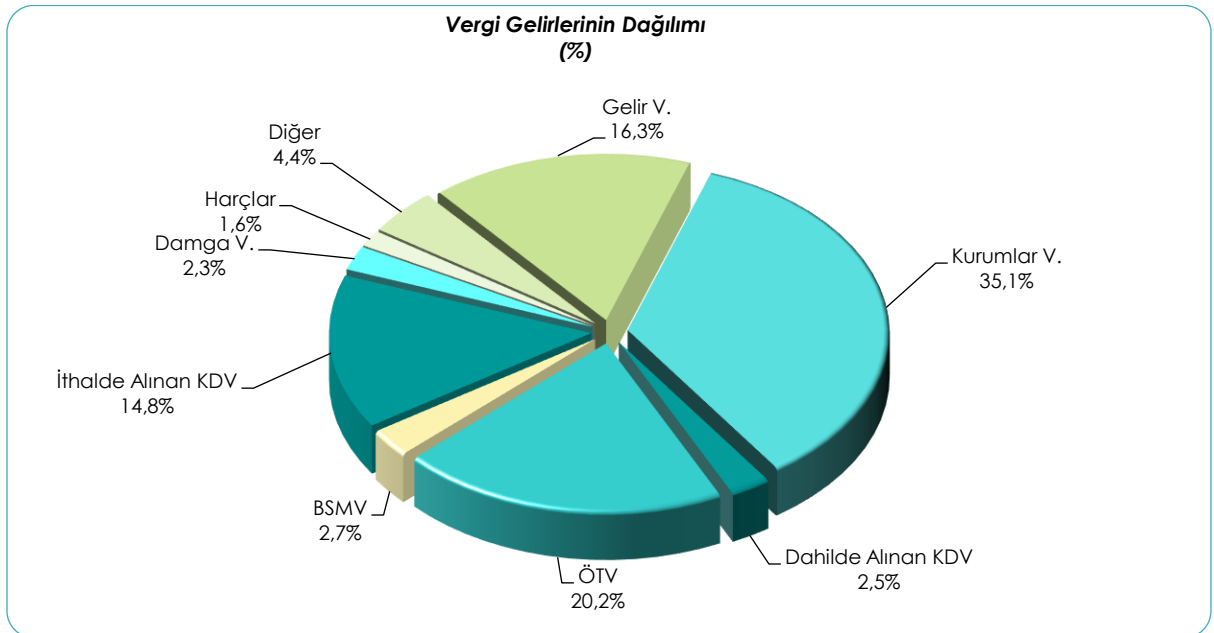
2019 yılı Mayıs ayında bütçe gelirleri 71 milyar 551 milyon TL iken 2020 yılının aynı ayında yüzde 4,8 oranında azalarak 68 milyar 145 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Mayıs ayı gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 8,1 iken 2020 yılında yüzde 7,1 olmuştur.

2020 yılı Mayıs ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 7,6 oranında azalarak 55 milyar 281 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 7,9 iken 2020 yılında yüzde 7 olmuştur.

Mayıs ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Mayıs ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2020 Yılı Ocak-Mayıs Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Ocak-Mayıs döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 479,2 milyar TL, bütçe gelirleri 389,1 milyar TL ve bütçe açığı 90,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 414,3 milyar TL ve faiz dışı açık ise 25,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-MAYIS DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		479.219
Faiz Dışı Giderler		414.259
Bütçe Gelirleri		389.139
Vergi Gelirleri		280.506
Bütçe Dengesi		-90.080
Faiz Dışı Denge		-25.120

1- Bütçe Dengesi

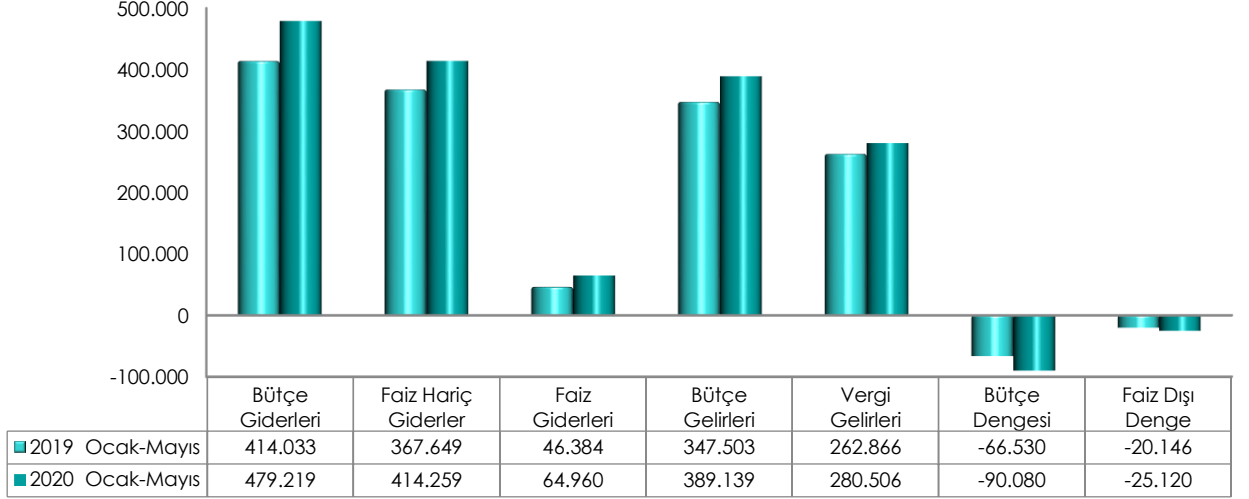
2020 yılı Ocak-Mayıs dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	414.033	43,1	1.095.461	479.219	43,7	15,7
Faiz Hariç Giderler	843.659	367.649	43,6	956.521	414.259	43,3	12,7
Faiz Giderleri	117.317	46.384	39,5	138.940	64.960	46,8	40,0
Bütçe Gelirleri	880.359	347.503	39,5	956.588	389.139	40,7	12,0
Vergi Gelirleri	756.495	262.866	34,7	784.602	280.506	35,8	6,7
Bütçe Dengesi	-80.616	-66.530	82,5	-138.873	-90.080	64,9	-35,4
Faiz Dışı Denge	36.701	-20.146	-54,9	67	-25.120	-37.750,1	-24,7

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde 66 milyar 530 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Ocak-Mayıs döneminde 90 milyar 80 milyon TL açık vermiştir.

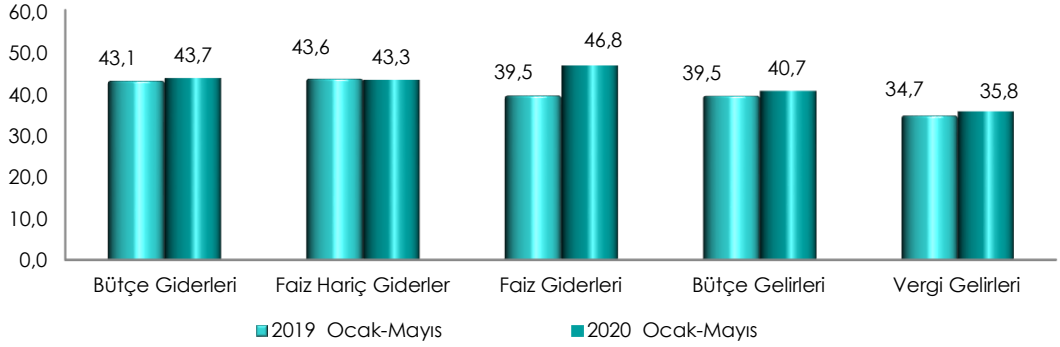
2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde 20 milyar 146 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Ocak-Mayıs döneminde 25 milyar 120 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ocak-Mayıs dönemi gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Mayıs dönemi itibarıyla 479 milyar 219 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 64 milyar 960 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 414 milyar 259 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

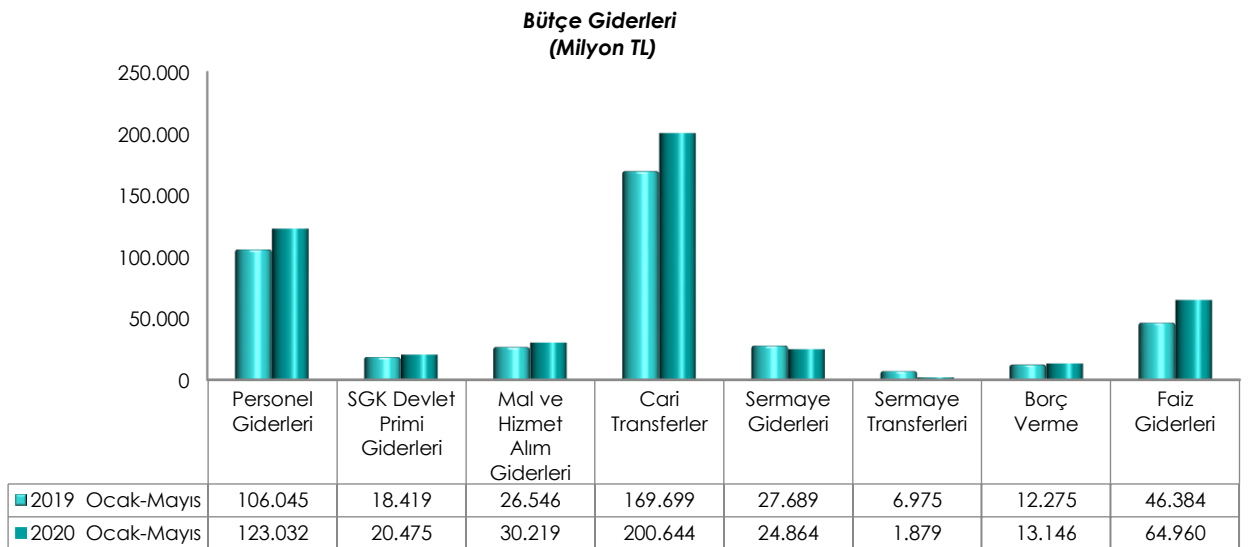
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	414.033	43,1	1.095.461	479.219	43,7	15,7
Faiz Hariç Giderler	843.659	367.649	43,6	956.521	414.259	43,3	12,7
Personel Giderleri	247.303	106.045	42,9	282.488	123.032	43,6	16,0
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	18.419	42,5	48.120	20.475	42,5	11,2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	26.546	39,3	75.550	30.219	40,0	13,8
Cari Transferler	391.337	169.699	43,4	451.122	200.644	44,5	18,2
Sermaye Giderleri	54.432	27.689	50,9	56.607	24.864	43,9	-10,2
Sermaye Transferleri	10.046	6.975	69,4	6.784	1.879	27,7	-73,1
Borç Verme	21.749	12.275	56,4	27.087	13.146	48,5	7,1
Faiz Giderleri	117.317	46.384	39,5	138.940	64.960	46,8	40,0

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Ocak-Mayıs döneminde 479 milyar 219 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı döneminde ise 414 milyar 33 milyon TL harcama yapılmıştır.

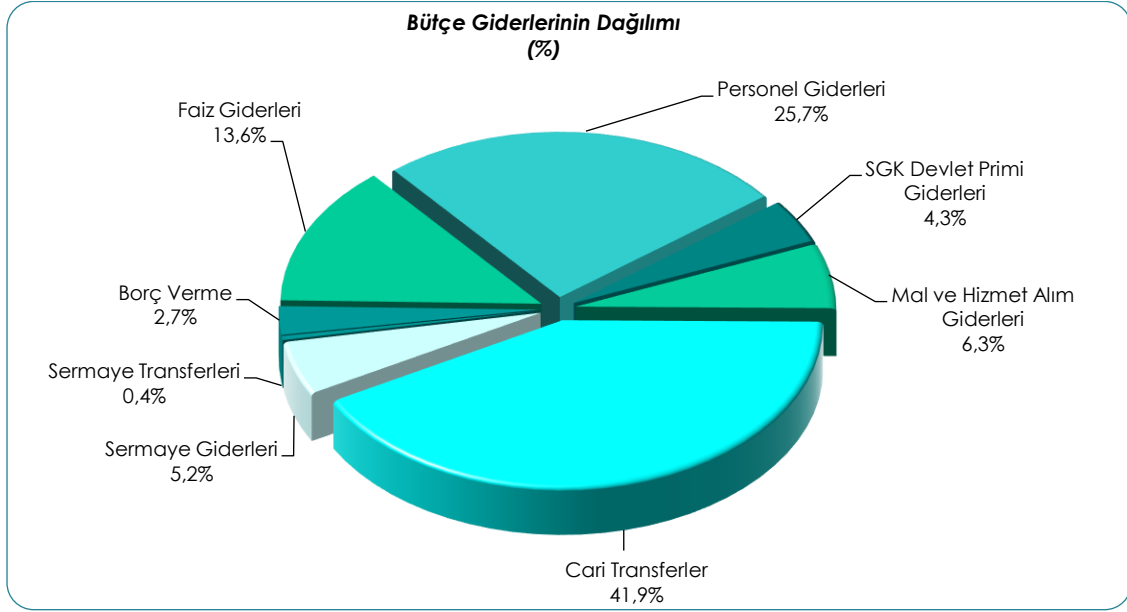
Ocak-Mayıs dönemi bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15,7 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 43,1 iken 2020 yılında yüzde 43,7 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12,7 oranında artarak 414 milyar 259 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 43,6 iken 2020 yılında yüzde 43,3 olmuştur.

Ocak-Mayıs dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Mayıs dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Mayıs dönemi itibarıyla 389 milyar 139 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 280 milyar 506 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 96 milyar 105 milyon TL olmuştur.

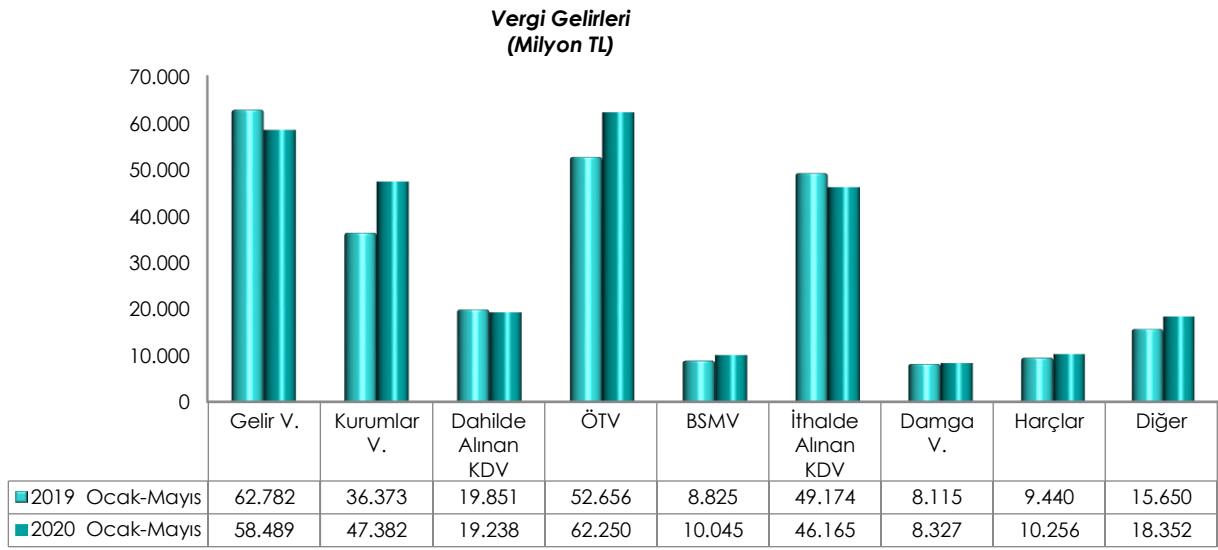
2020 yılı Ocak-Mayıs dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	347.503	39,5	956.588	389.139	40,7	12,0
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	335.964	38,9	936.635	376.611	40,2	12,1
Vergi Gelirleri	756.495	262.866	34,7	784.602	280.506	35,8	6,7
Gelir Vergisi	171.882	62.782	36,5	182.121	58.489	32,1	-6,8
Kurumlar Vergisi	74.190	36.373	49,0	89.393	47.382	53,0	30,3
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	19.851	28,1	57.805	19.238	33,3	-3,1
Özel Tüketim Vergisi	162.570	52.656	32,4	175.175	62.250	35,5	18,2
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	8.825	46,4	24.982	10.045	40,2	13,8
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	49.174	29,7	158.063	46.165	29,2	-6,1
Damga Vergisi	20.843	8.115	38,9	21.500	8.327	38,7	2,6
Harçlar	27.741	9.440	34,0	29.550	10.256	34,7	8,6
Diğer	43.832	15.650	35,7	46.013	18.352	39,9	17,3
Vergi Dışı Gelirler	106.264	73.098	68,8	152.033	96.105	63,2	31,5
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	8.077	72,2	12.464	8.345	67,0	3,3
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	6.420	3.462	53,9	7.488	4.183	55,9	20,8

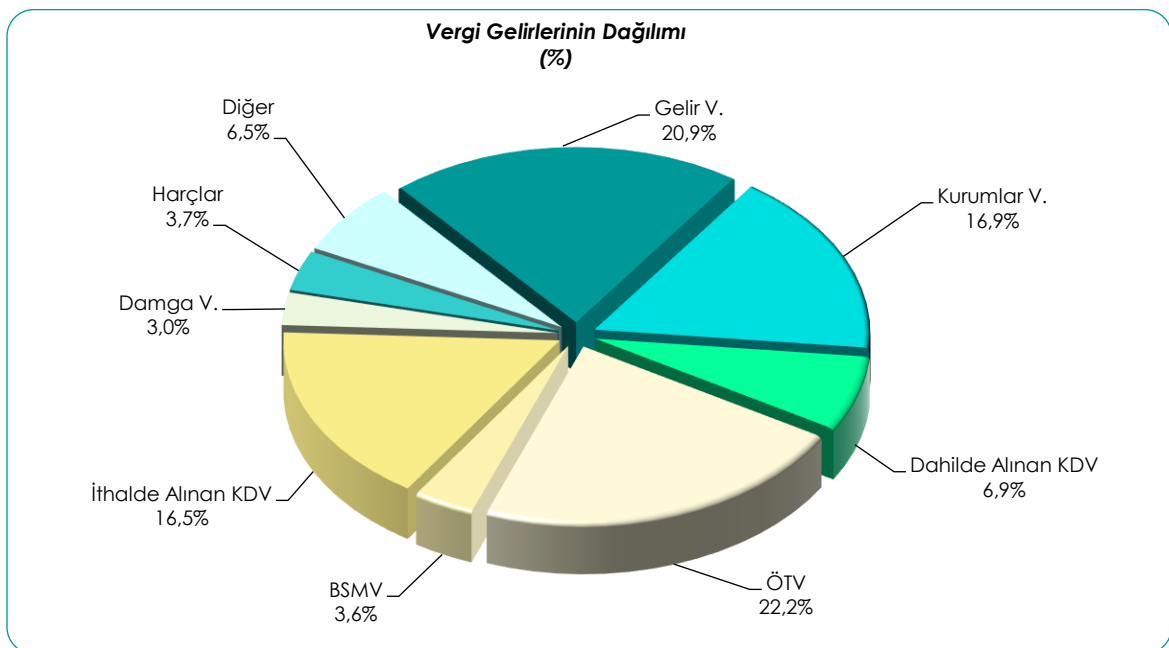
2019 yılı Ocak-Mayıs döneminde bütçe gelirleri 347 milyar 503 milyon TL iken 2020 yılının aynı döneminde yüzde 12 oranında artarak 389 milyar 139 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Ocak-Mayıs dönemi gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 39,5 iken 2020 yılında yüzde 40,7 olmuştur.

2020 yılı Ocak-Mayıs dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,7 oranında artarak 280 milyar 506 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 34,7 iken 2020 yılında yüzde 35,8 olmuştur.

Ocak-Mayıs dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Mayıs dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilmektedir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>